Odluka:

Rev-264/2024-2

Zbirni podatci

Broj odluke: Rev-264/2024-2
ECLI broj: ECLI:HR:VSRH:2024:4100
Datum odluke: 29.10.2024
Vrsta odluke: Presuda
Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO

Tekst

REPUBLIKA HRVATSKA

VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Z A G R E B

Broj: Rev-264/2024-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Slavka Pavkovića predsjednika vijeća, dr. sc. Jadranka Juga člana vijeća i suca izvjestitelja, Damira Kontreca člana vijeća, Gordane Jalšovečki članice vijeća i Josipa Turkalja člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja ŽO, OIB [osobni identifikacijski broj], vlasnika obrta „[obrt]“ građevinski obrt, [adresa], zastupanog po punomoćniku Bojanu Graheku, odvjetniku u Kutini, protiv 1-tuženika ČO, OIB [osobni identifikacijski broj] i 2-tuženice MO, OIB [osobni identifikacijski broj], oboje iz [adresa], oboje zastupani po punomoćnici Ljiljani Maravić-Pirš, odvjetnici u Zagrebu, radi isplate, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Županijskog suda u Velikoj Gorici poslovni broj Gž-964/2021-2 od 5. srpnja 2022. kojom je potvrđena presuda Općinskog suda u Novom Zagrebu poslovni broj Povrv- 1727/2018-91 od 16. srpnja 2021., u sjednici održanoj 29. listopada 2024.,

p r e s u d i o j e:

I. Odbija se revizija tužitelja.

II. Odbija se zahtjev tuženika za naknadu troškova odgovora na reviziju.

Obrazloženje

1. Prvostupanjskom presudom ukinut je platni nalog sadržan u točki I. rješenja o ovrsi javnog bilježnika Mate Medića iz Kutine poslovni broj Ovrv-1214/2011 od 7. listopada 2011. kojim je naloženo tuženicima isplatiti tužitelju iznos od 259.868,08 kn sa zateznim kamatama tekućim od 22. rujna 2011. do isplate (točka I. izreke), te je odbijen zahtjev tužitelja za naknadu ovršnog i parničnog troška u cijelosti (točka II. izreke) te je naloženo tužitelju naknaditi tuženicima parnični trošak u iznosu od 106.997,50 kn (točka III. izreke).

2. Drugostupanjskom presudom odbijena je žalba tužitelja kao neosnovana, potvrđena je presuda suda prvog stupnja

(točka I. izreke) te je odbijen kao neosnovan zahtjev tuženika za naknadu troškova odgovora na žalbu (točka II. izreke).

3. Rješenjem ovog suda poslovni broj Revd-4847/2022-2 od 19. rujna 2023. dopušteno je tužitelju podnošenje revizije protiv drugostupanjske presude zbog pravnog pitanja:

"Je li teret dokaza o vrijednosti nedostataka izvršenog rada na izvođaču ili na naručitelju koji se na nedostatke poziva, a vezano za primjenu odredbe čl. 7. i 219. Zakona o parničnom postupku te čl. 608. i 610. Zakona o obveznim odnosima?".

4. Postupajući po navedenom dopuštenju, tužitelj je, pozivom na odredbu čl. 382. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11-pročišćeni tekst, 25/13, 89/14 - Odluka Ustavnog suda RH, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23 - dalje u tekstu: ZPP) podnio reviziju i to zbog pitanja u odnosu na koje je dopuštena. Predlaže preinačenje nižestupanjskih odluka na način da se tužbeni zahtjev u cijelosti prihvati, uz naknadu mu troškova parničnog postupka, podredno ukidanje drugostupanjske odluke i vraćanje predmeta na ponovno suđenje drugostupanjskom sudu.

5. Tuženici u odgovoru na reviziju predlažu odbaciti reviziju, uz naknadu troška sastava odgovora na reviziju.

6. Revizija nije osnovana.

7. Postupajući sukladno odredbi čl. 391. st. 3. ZPP, u povodu revizije revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem je revizija dopuštena i samo zbog pitanja iz članka 385.a ZPP zbog kojeg je dopuštena.

8. Predmet spora je zahtjev tužitelja za isplatu cijene ugovorenih, izvedenih i obračunatih radova iz okončane situacije broj 06/11 od 9. rujna 2011. u iznosu od 259.868,08 kn.

9. Tijekom postupka pred nižestupanjskim sudovima je utvrđeno:

- da su tuženici kao naručitelji radova (investitori) i tužitelj kao izvođač radova 4. ožujka 2011. sklopili ugovor o građenju broj 1/2011 kojim se tužitelj obvezao izvesti građevinske radove na izgradnji obiteljske kuće tuženika u [adresa],

- da je ugovorena vrijednost radova prema ugovornom troškovniku iznosila 1.551.977,84 kn (vrijednost radova u iznosu od 1.261.770,60 kn uvećanog za iznos PDV od 290.207,24 kn),

- da je 7. rujna 2011. izvršena primopredaja izvedenih radova kojom prilikom su utvrđeni nedostaci u gradnji koje je komisija za primopredaju opisala u zapisniku, a koje nedostatke se tužitelj obvezao ukloniti u roku od 15 dana te sačiniti okončanu situaciju,

- da se tužitelj dopisima od 14. rujna 2011. i 27. rujna 2011. obraćao tuženicima da mu omoguće pristup gradilištu radi uklanjanja zapisnikom utvrđenih nedostatka,

- da je tužitelj tuženicima dostavio okončanu situaciju-račun broj 06/11 s datumom 9. rujna 2011. na iznos od 259.868,08 kn, time da ista nije ovjerena i potpisana od strane investitora (tuženika) niti od strane nadzornog organa,

- da su tuženici dopisom od 28. rujna 2011. vratili tužitelju okončanu situaciju-račun broj 06/11 od 9. rujna 2011.,

- da je tužitelj bez razloga propustio otkloniti nedostatke svojih radova koji nedostaci su utvrđeni u zapisniku o primopredaji od 7. rujna 2011. i da je za taj propust sam odgovoran,

- da iz zapisnika od 7. rujna 2011. proizlazi da su na objektu utvrđeni nedostaci koje se tužitelj obvezao otkloniti u roku od 15 dana i to:

1. ukloniti šoder na svim neprohodnim terasama i krovu uz zamjenu filca 2. izvršiti kozmetiku zatvaranje „šprungova“ odnosno ispucalog betona parapetnih zidova i sokla oko stubišnog otvora

3. provjeriti vertikalnost zidova

4. sanirati kontinuiranost toplinske izolacije te djelomično izlomljen zamijeniti cijelim pločama

5. očistiti komade otpadnog betona sa površina na parceli i počistiti kanale istoga 6. investitori i izvođač radova utvrdili su novu obračunsku jediničnu cijenu zidova od blok opeke (nosivih zidova debljine većih od 19 cm) koji po kubiku iznosi 800,00 kn. 10. Prvostupanjski sud je, ocjenjujući osnovanost tužbenog zahtjeva, zaključio da nije bilo osnove za sastavljanje okončane situacije pa time niti predmetnog računa, jer ista nije potpisana niti od strane investitora niti od strane nadzornog inženjera, pa samim time nije niti dospjela obveza tužitelja prema tuženicima, slijedom čega je primjenom odredbe čl. 9. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 145/23, 155/23 - dalje u tekstu: ZOO) odbio tužbeni zahtjev.

11. Međutim, drugostupanjski sud je ocijenio da u konkretnoj situaciji nije bilo prepreka da tužitelj sastavi navedenu okončanu situaciju, navodeći da u situaciji kada su tuženici prigovorili da okončana situacija ne odgovara vrijednosti izvedenih radova te su utvrđeni nedostaci, na tužitelju je bio teret dokaza radi utvrđivanja visine vrijednosti izvedenih radova prema okončanoj situaciji umanjenoj za vrijednost nekvalitetno izvedenih radova te je na tu okolnost proveden dokaz građevinskim vještačenjem, iz kojeg nalaza i mišljenja, kao i usmenog dopunskog vještačenja proizlazi da su radovi obračunati prema okončanoj situaciji izvedeni te da je tužitelj naplatio 2.910,69 kn više nego što je to opravdano građevinskom knjigom.

11.1. Ocjena je drugostupanjskog suda da kako tužitelj nije prije sastavljanja okončane situacije-računa broj 06/11 od 9. rujna 2011. u izvanparničnom postupku proveo osiguranje dokaza radi utvrđivanja visine vrijednosti izvedenih radova kao i vrijednosti opisanih nekvalitetno izvedenih radova, niti je provedenim građevinskim vještačenjem dokazao visinu svojeg tužbenog zahtjeva, već naprotiv iz istog proizlazi da je naplatio 2.910,69 kn više nego što je to opravdano građevinskom knjigom, to je potraživanje tužitelja neosnovano.

12. Odredbom čl. 7. ZPP propisano je da su stranke dužne iznijeti činjenice na kojima temelje svoje zahtjeve i predložiti dokaze kojima se utvrđuju te činjenice. Sud je ovlašten utvrditi činjenice koje stranke nisu iznijele i izvesti dokaze koje stranke nisu predložile samo ako posumnja da stranke idu za tim da raspolažu zahtjevima kojima ne mogu raspolagati (članak 3. stavak 3.), ako zakonom nije drugačije određeno. Sud ne može svoju odluku utemeljiti na činjenicama i dokazima o kojima strankama nije dana mogućnost da se izjasne.

13. Odredbom čl. 219. ZPP propisano je da je svaka stranka dužna iznijeti činjenice i predložiti dokaze na kojima temelji svoj zahtjev ili kojim pobija navode i dokaze protivnika. Sud može do zaključenja prethodnog postupka, kad ocijeni da je to svrsishodno za pravilno rješenje spora, upozoriti stranke na njihovu dužnost iz stavka 1., a osobito na potrebu iznošenja odlučnih činjenica i predlaganja određenih dokaza te iznijeti razloge zbog kojih smatra da je to potrebno.

14. Odredbom čl. 608. ZOO propisano je da naručitelj koji je uredno obavijestio izvođača da obavljeno djelo ima neki nedostatak može zahtijevati od njega da nedostatak otkloni, i za to mu odrediti primjeren rok. On ima pravo i na naknadu štete koju trpi zbog toga. Ako uklanjanje nedostatka zahtijeva pretjerane troškove, izvođač može odbiti da ga izvrši, ali u tom slučaju naručitelju pripada, po njegovu izboru, pravo na sniženje naknade ili raskid ugovora te pravo na naknadu štete.

15. Odredbom čl. 610. ZOO propisano je da kad obavljeni posao ima nedostatak zbog kojega djelo nije neuporabljivo, odnosno kad posao nije obavljen u suprotnosti s izričitim uvjetima ugovora, naručitelj je dužan dopustiti izvođaču da nedostatak otkloni. Naručitelj može odrediti izvođaču primjeren rok za otklanjanje nedostataka. Ako izvođač ne otkloni nedostatak do isteka toga roka, naručitelj može, po svom izboru, otkloniti nedostatak na račun izvođača ili sniziti naknadu, ili raskinuti ugovor. Kad je riječ o neznatnom nedostatku, naručitelj se ne može koristiti pravom na raskid ugovora. U svakom slučaju on ima pravo i na naknadu štete.

16. Uzimajući u obzir citirane odredbe ZPP, tužitelj je dužan dokazati da je radove izveo, a tuženici koji tvrde da nedostaci postoje, a što i među strankama nije sporno, dužni su dokazati vrijednost tih nedostataka.

16.1. Prema tome, kada su u pitanju nedostaci radova, teret dokaza nedostataka je na naručitelju radova, a ne na izvođaču, pri čemu je na naručitelju radova da određeno navede (opiše) nedostatke i predloži dokaze pomoću kojih se oni mogu utvrditi (tako ovaj sud i u odluci Revx-1245/2015 od 12. veljače 2020. na koju odluku se tužitelj poziva kao razlog važnosti).

17. Međutim, prema ocjeni revizijskog suda, u navedenoj činjeničnoj i pravnoj situaciji u kojoj među strankama nije bilo sporno da nedostaci postoje (7. rujna 2011. sastavljen je zapisnik o primopredaji izvedenih radova na predmetnoj kući te je u istom navedeno da postoje nedostaci u izvođenju radova tužitelja), a građevinskim vještačenjem je utvrđeno da je tužitelj naplatio i više nego što je to opravdano građevinskom knjigom, od konkretno postavljenog pitanja ne ovisi odluka u sporu.

18. Slijedom navedenog, na temelju odredbe čl. 391. st. 6. ZPP odlučeno je kao u izreci pod točkom I.

19. Tuženicima nisu dosuđeni troškovi odgovora na reviziju obzirom je ocijenjeno da ta radnja nije bila potrebna (čl. 166. st. 1. i čl. 155. st. 1. ZPP) te je odlučeno kao u izreci pod točkom II.

Zagreb, 29. listopada 2024.

Predsjednik vijeća:

Slavko Pavković